

**Länsi-Uudenmaan kuntien (Karkkila, Lohja, Siuntio ja Vihti)
ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon toimintaa
koskevan yhteistoimintasopimuksen mukainen**

PALVELUSOPIMUS

2023

SISÄLLYSLUETTELO

1. PALVELUSOPIMUKSEN TARKOITUS	3
2. SOPIJAOSAPUOLET	3
3. PALVELUNTUOTTAJAN ORGANISAATIO	3
4. PALVELUORGANISAATION TOIMITILAT	4
5. LAKISÄÄTEISET PERUSPALVELUT	4
6. LAATUTEKIJÄT JA PALVELUTASOTAVOITE	5
7. PALVELUSOPIMUKSEN MUKAISTEN PALVELUJEN KUSTANNUSTEN JAKO	6
8. PALVELUIDEN MYYNTI KOLMANNELLE OSAPUOLELLE	7

1. PALVELUSOPIMUKSEN TARKOITUS

Länsi-Uudenmaan kuntien ympäristöterveydenhuollon ja eläinlääkintähuollon yhteistoimintasopimuksessa on todettu, että kuntien kustannukset määräytyvät kuntien vuosittaisten palvelusopimusten sisällön mukaisesti. Yhteistoimintasopimuksen mukaan vuosittaisessa palvelusopimuksessa määritellään kuntakohtainen lakisääteisten tehtävien hoidon peruspalvelutaso, jonka kunta sitoutuu hankkimaan yhteiseltä organisaatiolta. Kunnat voivat halutessaan ostaa perustasoa laajempaa palvelua. Esitykset palveluiden järjestämisestä ja tehtävien hinnoittelusta pyritään tekemään vuosittain elokuun loppuun mennessä. Palvelut pyritään järjestämään niin, että ne ovat laadultaan tasapuolisia kunkin kunnan alueella.

Tällä palvelusopimuksella sovitaan yhteistoimintasopimuksen mukaan vuonna 2023 yhteistyösapuolille tuotettavista palveluista.

2. SOPIJAOSAPUOLET

Palvelun tuottaja: Lohjan kaupunki
Elinvoima toimiala, **Kaupunkisuunnittelu tulosalue**
Ympäristöterveyspalvelut
PL 71 / Karstuntie 4
08101 LOHJA

Palvelun ostajat: Karkkilan kaupunki
Siuntion kunta
Vihdin kunta

3. PALVELUNTUOTTAJAN ORGANISAATIO

Länsi-Uudenmaan kuntien yhteistoimintasopimuksen mukaan sopijakunnat sitoutuvat vuosittaisilla palvelusopimuksillaan turvaamaan jokaisen yhteistoiminta-alueen kunnan palvelutason lakisääteiselle tasolle. Mikäli käytössä olevat resurssit eivät riitä kaikkien lakisääteisten palvelujen tuottamiseen kunnille, tulee tehtävien hoitoa varten palkata resursseja. Resurssien riittävyys arvioidaan keskusvirastojen vuosittain asettamien valvontasuunnitelmien perusteella. Tarvittavat lisäresurssit voidaan rahoittaa osin toimintatuotoilla. Yhteistoiminta-alueen kuntien vastuulla on operatiivisista henkilöresursseista huolehtiminen yhteisvastuullisesti.

Henkilöstö:	toimistos sihteeri	0,5
	terveystarkastaja	8
	hygieenikkovalvontaeläinlääkäri	1,5
	praktikkoeläinlääkäri	4
	ympäristöterveyspäällikkö	1
	eläinsuojeluvalvoja/klinikkaeläinhoitaja	1

4. PALVELUORGANISAATION TOIMITILAT

A. Terveysvalvonta, hygieenikkovalvontaeläinlääkärit ja yksikön johto

Lohjalla kaupungintalo Monkolassa on toimitilat seuraaville viranhaltijoille:

- ympäristöterveyspäällikkö
- hygieenikkovalvontaeläinlääkärit
- terveystarkastajat
- toimistos sihteeri

B. Kliininen eläinlääkintä ja siihen liittyvä päivystys, eläintautivalvonta ja eläinsuojelu

- Lohjan asema, kaupungineläinlääkäri, **eläinsuojeluvalvoja/klinikkaeläinhoitaja**
- Vihdin kunta, kaupungineläinlääkäri
- Pusulan kirkonkylä, kaupungineläinlääkäri
- Karkkilan kaupunki, kaupungineläinlääkäri

5. LAKISÄÄTEISET PERUSPALVELUT

Lohjan elinvoima toimialan **kaupunkisuunnittelun tulosalueen** ympäristöterveyspalvelut on **1.1.2008** nimellä **Länsi-Uudenmaan Ympäristöterveys** perustettu huolehtimaan kunnallisesta ympäristöterveydenhuollosta. Organisaatio huolehtii lakisääteisenä viranomaisena seuraavien lakien mukaisista tehtävistä:

- ~~— kansanterveyslaissa (66/1972) tarkoitettu yksilön elinympäristöön kohdistuva kansanterveys-työ-POISTETTU, laki kumottu 1.1.2023 alkaen~~
- terveydensuojelulaissa (763/1994) tarkoitetut kunnan terveydensuojeluviranomaiselle kuuluvat tehtävät
- elintarvikelaissa (297/2021) tarkoitetut kunnan valvontaviranomaiselle kuuluvat tehtävät
- tupakkalaissa (549/2016) tarkoitetut kunnan valvontaviranomaiselle kuuluvat tehtävät
- ulkoilulain (1343/94) mukaiset tehtävät (leirintäalueviranomaisen)
- eläinlääkintähuoltolaissa (765/2009) kunnalle määritellyt tehtävät
- eläinsuojelulaissa (247/1996) tarkoitetut kunnaneläinlääkärille ja terveydensuojeluvalvontaa hoitavalle viranhaltijalle kuuluvat tehtävät
- eläintutilaissa (76/2021) tarkoitetut kunnaneläinlääkärille kuuluvat tehtävät
- lääkelain (395/1987) 54 a-d §:n mukaiset myyntiluvat ja niiden valvonta

Ympäristöterveyspalvelut on yhteistoimintasopimuksella sitoutunut tuottamaan kunnille palvelutason, joka täyttää lainsäädännön vaatimukset.

Ympäristöterveyspalveluiden lakisääteiset peruspalvelut on jaettu tuotteisiin seuraavasti:

1. Valvontatuotteet

Valvontatuotteet sisältävät ympäristöterveyspalveluiden tekemän valvontatyön, joka jakautuu suunnitelmalliseen ja epäilyyn perustuvaan valvontaan. **Toimijan tulee hallita toimintansa ja siihen liittyvät riskit. Suunnitelmallisen valvonnan tarve määrittää valvontakohteen toimintojen riskiluokan ja toimijan riskinhallinnan perusteella.** Epäilyyn perustuva valvonta tapahtuu ympäristöterveyspalveluille tehtyjen muiden viranomaisten valvontapyyntöjen ja asiakasilmoitusten perusteella. Valvontatuotteisiin lukeutuu myös toimijoiden ohjeistus ja neuvonta sekä ilmoitusten ja hakemusten käsittely.

2. Peruseläinlääkintätuotteet

Kliiniset eläinlääkintäpalvelut **jaetaan** peruseläinlääkäripalveluihin ja kiireelliseen eläinlääkäriapuun. Eläinlääkintähuoltolain mukaan peruseläinlääkäripalvelut on järjestettävä arkipäivisin virka-aikana kotieläimille. Muita kotieläimiä kuin hyötyeläimiä varten tämä palvelu on kuitenkin järjestettävä vain, jos palvelua ei ole muuten saatavilla yhteistoiminta-alueella. Kiireellinen eläinlääkäriapu on järjestettävä yhteistoiminta-alueella **kaikille kotieläimille** kaikkina vuorokaudenaikoina. Peruseläinlääkäripalvelun ja kiireellisen eläinlääkäriavun tulee olla saatavilla palveluiden käyttäjien kannalta kohtuullisessa ajassa ja kohtuullisella etäisyydellä maantieteelliset olosuhteet huomioon ottaen. **Elintarviketuotantoa varten pidettäville hyötyeläimille tarjotaan terveydenhuolto-ohjelmien edellyttämät palvelut.**

6. LAATUTEKIJÄT JA PALVELUTASOTAVOITE

Palvelujen laatutekijät ja palvelutasotavoite on määritelty seuraavasti:

Laatutekijät

Palvelut ilman viivettä
 Henkilökunnan pätevyyden ylläpito ja kehittäminen
 Pieni henkilökunnan vaihtuvuus
 Dokumentointi
 Yhtenäiset toimintatavat
 Laatukäsikirja
 Toiminnan suunnitelmallisuus
 Toiminnan tasapuolisuus eri lakien suhteen
 Priorisointi
 Riskinarviointi
 Kuntien **palvelun** tasapuolisuus
 Toiminnan johtaminen, seuranta, arviointi ja kehittäminen
 Asiakaspalvelu
 Tiedottaminen, neuvonta, valistus
 Ennaltaehkäisy ja varautuminen
 Ajanmukaiset toimitilat, laitteet ja välineet
 Tietoyhteiskuntavalmiudet

Palvelutasotavoite

Tavoite on suunnata valvontaa resurssien puitteissa riskiperusteisesti ja vaikuttavasti. Lakisääteiset velvoitteet kyetään hoitamaan ja valtakunnallisten valvontaohjelmien suositukset täyttämään. Tavoitteena on toimia vuosittain hyväksyttävän ympäristöterveydenhuollon valvontasuunnitelman mukaisesti.

7. PALVELUSOPIMUKSEN MUKAISTEN PALVELUJEN KUSTANNUSTEN JAKO

Vuonna 2023 maksuosuus peritään **asukaslukuperusteisesti**. **Palvelusopimus pyritään tekemään hyvissä ajoin**, jotta sen vaatimukset voidaan täysimääräisesti huomioida kaikkien mukana olevien kuntien talousarviovalmistelussa.

Vuoden 2023 talousarvio:

4304 YMPÄRISTÖTERVEYSPALVELUT	TP 2021	TA+MUUT. 2022	TOT 6/2022	TA esitys 2023	Ero%
TOIMINTATUOTOT					
MYYNTITUOTOT	150	0	0	0	
MAKSUTUOTOT	649 373	728 300	451 733	821 010	12,7
3261 ElintarvikeLmaksut	58 608	105 000	105 051	120 000	14,3
3262 Eläinlääkintäh.Lmaksut	64 497	62 000	32 712	62 620	1,0
3263 Terveystuotot	18 756	45 000	28 050	45 450	1,0
3264 TupakkaLmaksut	96 220	98 000	94 980	95 000	-3,1
3265 Lääkelain maksut	3 450	3 500	3 690	3 540	1,1
3294 Yhteistoimintamaksut	332 877	344 800	172 400	390 700	13,3
3295 Muut maksutuotot	74 965	70 000	14 850	103 700	48,1
TOIMINTATUOTOT	649 523	728 300	451 733	821 010	12,7
TOIMINTAKULUT					
HENKILÖSTÖKULUT	-850 766	-943 030	-432 833	-1 079 250	14,4
PALKAT JA PALKKIOT	-630 598	-712 370	-323 195	-820 900	15,2
HENKILÖSIVUKULUT	-220 169	-230 660	-109 638	-258 350	12,0
ELÄKEKULUT	-188 408	-201 980	-93 796	-223 150	10,5
MUUT HENKILÖSIVUKULUT	-31 761	-28 680	-15 843	-35 200	22,7
PALVELUJEN OSTOT	-62 363	-67 600	-30 413	-69 630	3,0
AINEET, TARVIKKEET JA TAVARAT	-15 761	-35 970	-10 476	-36 680	2,0
MUUT TOIMINTAKULUT	-38 167	-41 270	-18 534	-42 300	2,5
TOIMINTAKULUT	-967 058	-1 087 870	-492 256	-1 227 860	12,9
TOIMINTAKATE	-317 534	-359 570	-40 523	-406 850	13,1

Yhteistoiminta-alueen kuntien maksuosuuksia määriteltäessä on toimintakuluista vähennetty valvonnan, tarkastusten ja klinikkamaksujen maksutuotot sekä Aluehallintoviraston maksamat valvontaeläinlääkäreiden palkkakulut (muut maksutuotot). Näin saatava yhteisesti rahoitettava osuus vuodelle 2023 on 797 500 euroa. Vuoden loppuun mennessä tehdään tasauslaskelma edellisen vuoden tilinpäätöksen perusteella. Jos toimintakate poikkeaa yli 5% budjetista, maksetaan kunnille hyvitys tai kerätään kunnilta lisämaksut jakoperusteiden mukaisesti.

Vuonna 2021 kärsittiin henkilöstöressivajeesta kun pitkiä virkavapauksia hoidettiin sisäisin sijaisjärjestelyin. Vuodesta 2022 alkaen on osalta elintarvikevalvonnan ja terveydensuojelun valvontakohteista alettu periä vuotuista 150 € suuruista valvonnan perusmaksua. Nämä syyt selittävät vuosien 2021-2022 poikkeuksellista taloustoteumaa. Vuonna 2023 valvonnan kohonneen maksutuoton ansiosta on mahdollista parantaa ympäristöterveyspalveluiden henkilöstöressua perustamalla yksi uusi terveystarkastajan virka. Myös hygieenikkovalvontaeläinlääkärin työmäärä on ollut pitkään liian suuri, joten tähän tarvitaan 0,5 htv lisäys, joka ei kuitenkaan aiheuta merkittävää lisäkustannusta, kun valtio korvaa valtaosin valvontaeläinlääkärin palkkakulut.

Yhteistoiminta-alueen kuntien asukasmäärät ja maksuosuudet käyvät ilmi seuraavasta taulukosta (maksuosuudet on pyöristetty täysiin satoihin):

	%	Asukasluku 1.1.2022	Maksuosuus 2019	Maksuosuus 2020	Maksuosuus 2021	Maksuosuus 2022	Maksuosuus 2023
Karkkila	9,67	8 717	80200	79 000	72 800	68 100	77 100
Lohja	51,02	45 988	421500	443 500	383 800	359 600	406 900
Siuntio	6,87	6 198	55400	55 200	51 300	48 200	54 800
Vihti	32,44	29 239	261800	262 800	243 500	228 500	258 700
Yhteensä	100,00	90 142	818900	840 500	751 400	704 400	797 500

8. PALVELUIDEN MYYNTI KOLMANNELLE OSAPUOLELLE

Palveluorganisaatio voi myydä ympäristöterveydenhuollon tai eläinlääkintähuollon palveluita kolmannelle osapuolelle. Palvelut voivat olla lakisääteisiä tehtäviä tai asiantuntijapalveluita.

Palveluiden myynti kolmannelle osapuolelle toteutetaan olemassa olevien resurssien puitteissa siten, ettei yhteistoimintasopimuksen mukainen kunnille tuotettava palvelutaso heikkene. Kolmannelta osapuolelta saatava tulo vähentää yhteistoimintaosapuolien maksuosuuksien jakoperusteena olevaa toiminnan nettokulua.

Palveluiden myynnistä veloittava hinta määritellään tapauskohtaisesti erillisissä sopimuksissa.